

Kymen Jätelautakunta

Asia: Mielipide jätteenkuljetusjärjestelmästä

Jätteenkuljetuksessa toimivien kuljettajien työehtosopimuksen solmii Auto- ja Kuljetusalan työntekijäliitto AKT ry ja Autoliikenteen työnantajaliitto ry, ALT: Alan työntekijät ovat järjestäytyneitä AKT:hen ja heihin sovelletaan Ympäristöhuoltoalan kuljetusyritysten työntekijöiden liitettä (Kuorma-autoalan työehtosopimus).

Koska Kymen Jätelautakunta on ryhtynyt valmistelemaan jätelain mukaista ehdotusta kiinteiden jätteiden jätteenkuljetusjärjestelmästä jätelautakunnan alueella, haluamme ammattiliittomme kantana tuoda esiin seikkoja, jotka puoltavat kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusjärjestelmää.

Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetusjärjestelmä (entinen sopimusperusteinen järjestelmä) toimii hyvin, edistää investointeja, ja lisää työllisyyttä. Järjestelmä myös turvaa pitkäaikaiset, pysyvät työsuhteet, toisin kuin hankintalain mukainen määräaikainen kilpailuttaminen. Yrittäjille järjestelmä takaa turvalliset investoinnit ja tehokkaan toiminnan sekä kannustaa pitkäaikaiseen jätehuollon kehittämiseen.

Myös asiakkaan kannalta järjestelmä on suositeltavin, sillä siinä säilytetään maksavan asiakkaan mahdollisuus vaikuttaa palvelun laatuun, hintaan ja siihen, keneltä palvelu ostetaan. Asiakkaat eli jätehuollon maksajat voivat vapaasti ja aidosti kilpailuttaa jätehuoltonsa ja tehdä sopimuksen haluamansa kuljetusfirman kanssa, jolloin markkinat pysyvät avoimina eri yrityksille ja yksityisille ratkaisuille. Myös hinnat pysyvät tutkitusti kohtuullisina ja palvelu on monipuolista ja joustava, järjestelmä on luotu toimimaan myös muutospaineen alla.

Jotta jätteiden kierrätys- ja hyötykäyttölaitoksiin voidaan investoida, tulee kaikkien jätteiden olla vapaasti hyödynnettävissä. Jätteen kuljetusten siirtäminen kunnan järjestämäksi johtaa kilpailun vääristymiseen ja synnyttää alueelle täydellisen monopoliaseman kunnallisille jätteyhtiöille, jotka hallitsevat samanaikaisesti jätteenkuljetusta, käsittelyä sekä hyödyntämistä. Tämä lisää myös hallintokustannuksia.

Lukuisissa tutkimuksissa on todettu, että kuljetusjärjestelmien välillä ei ole merkittäviä eroja kustannuksissa eikä ympäristövaikutuksissa. Muun muassa autokanta ei vähene, vaikka siirryttäisiin kunnan järjestämään jätehuoltoon.

Henkilöstön kannalta kunnan järjestämän jätteenkuljetusjärjestelmän edellyttämä kilpailutus johtaisi työpaikkojen menetyksiin ja loisi suurta epävarmuutta alalle. Kokemuksemme mukaan kilpailutuksessa hintaetu tulee useimmiten työntekijöiden työehtojen heikentymisellä. Kilpailutuksen seurauksena on myös todennäköistä, että henkilöstön vaihtuvuus lisääntyy merkittävästi samalla, kun koulutustaso kärsii ja tätä kautta ammattitaito heikkenee. Tämän seurauksena on todellisena vaarana myös työtapaturmien lisääntyminen.

Kilpailutuksen seuraukset ovat tuhoisia myös yrittäjien yleiseen halukkuuteen ja kykyyn investoida. Muutos leikkaisi merkittävästi toimivien jätteenkuljetusyritysten elinmahdollisuuksia. Yritysten kiinnostus ja taloudelliset edellytykset myös jätehuollon teknologian kehittämiseen loppuvat.

Edellä mainittuihin seikkoihin viitaten pidämme kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusjärjestelmää kokonaisvaikutuksiltaan kaikkien osapuolten kannalta parhaimpana ja suosittelemme sitä kunnille.

Kunnioittavasti

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry

[Redacted signature]

[Redacted name]
puheenjohtaja

[Redacted signature]

[Redacted name]
1. varapuheenjohtaja

Fastek-Palvelut Oy
Huutjärvi Yhtiöt Oy
Motellikuja 2
49220 Siltakylä

KANNANOTTO

3.11.2020

Kymen jätelautakunta/
Tekniikka ja Ympäristötalo
PL 32
45701 Kuusankoski

Pyhtään kunnan jätteenkuljetusjärjestelmä

Pyhtään kunnanhallitus päättänyt (khal 8.6.2020 § 106), siirtyä keskitettyyn kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen aiemmin käytössä olleen kiinteistönhaltijan itse järjestämästä jätteenkuljetusjärjestelmästä.

Meneillään olevan lausuntovaiheen myötä haluamme tuoda esille edustamiemme tahojen näkökulman:

- Nykyinen järjestelmä täyttää myös valmisteilla olevan jätelain vaatimukset. Tarjolla on kuljetuspalveluita kattavasti, syrjimättömästi sekä kohtuullisin ehdoin (Jätelain §35 ja 37 ehdot täyttyvät). Riittävä tarjonta ja valinnan vapaus hillitsevät hintojen nousua. Astiatyhjennyksen hinta on muodostunut markkinaperusteisesti, eikä alueella ilmene määräävän markkina-aseman väärinkäyttöä.
- Asiakaspalvelu on toiminut nykyisessä järjestelmässä erittäin hyvin, muutoksista ja poikkeustilanteista on voitu sopia yrittäjän kanssa suoraan, samoin reklamointi on onnistunut. Palveluun tyytymättömät taloyhtiöt ovat voineet vaihtaa palvelun tuottajaa ketterästi, toisaalta pitkäkestoiset asiakassuhteet antavat yrityksille mahdollisuuksia yritystoimintansa kehittämiseen, kouluttautumiseen ja innovaatioiden käyttöönottoon. Palveluvalikoima koetaan hyväksi.
- Muualta Suomesta on saatu varoittavia kokemuksia keskittymisestä, esim Turun seudulla jätteenkuljetuskilpailutuksen voitti sama yritys, jolta palvelut oli ennenkin ostettu. Tästä huolimatta asukkaan hinta palvelulle nousi 30 %. Yrityksen kate pieneni, samoin yrityksen maksamat verot. Väliin jäävä raha kului kuntayhtiön organisaation ylläpitoon tai muiden palveluiden subventoimiseen.

Ramboll Oy:n tekemän selvityksen mukaan: ” kuljetusjärjestelmän valinnalla ei ole vaikutusta jätteiden käsittelyn alueelliseen kehittämiseen, sillä jätteenkuljettaja ei määrää jätteen määränpäättä, vaan kunta päättää vastuullensa kuuluvien yhdyskuntajätteiden käsittelypaikan. Tuottajavastuun alainen jäte taas on toimitettava tuottajan järjestämään jätehuoltoon. Kiinteistön haltijan järjestämä

jätteenkuljetus tukee jätehuollon alueellista kehittymistä keräyksen ja kuljetuksen osalta, sillä kilpailutilanne motivoi jätehuoltoyrityksiä kehittämään keräys- ja kuljetuskalustoa, kouluttamaan työntekijöitään sekä ottamaan käyttöön uusia teknologioita. Jätteenkuljetusyritykset ovat myös osoittaneet halukkuutta kehittää jätteenkuljetusten seurantaa ja ajantasaista jätteenkuljetusrekisteriä yhdessä jätehuoltoviranomaisten kanssa” (KHO: 2019:171).

Edellä mainittujen perusteiden ja Korkeimman hallinto-oikeuden (KHO: 2019:171) päätöspäätösten johdosta esitämme, että Pyhtään kunnassa säilytettäisiin nykyinen kiinteistöjen järjestämä jätteenkuljetus. (<https://www.kho.fi/fi/index/paatokset/vuosikirjapaatokset/1577432996016.html>)

Kannanoton puolesta

Huutjärvi-yhtiöt Oy

toim. joht.

As Oy Hartikantie 1
As Oy Pyhtään Kokkovuori II
Kiinteistö Oy Pyhtään Motellikuja 1
Kiinteistö Oy Pyroll-Areena
Kangasmäentie 5
Kiinteistö Oy Sahantie 14

Fastek-Palvelut Oy

toim. joht.

As Oy Ahmanrinne
As Oy Elohenrikki
As Oy Henrikintie
As Oy Huutlahti
As Oy Pyhtään Kaapit
Kiinteistö Oy Kultakaari
HWH Service Oy Lökören satama

Lähettäjä:

Lähetetty:

Aihe:

Liitteet:

20. lokakuuta 2020 13:49

Lausuntopyyntö Pyhtään jätteenkuljetusjärjestelmästä

SKAL_Lausunto_Pyhtään jätteenkuljetusjärjestelmästä_Kymen jätelk.pdf;

SKAL_Avgivande av avfallstransportsystem i Pyttis kommun_Kymmene
avfallsnämnd.pdf

Hyvä etujärjestön edustaja

Kymen Jätelautakunta pyytää nyt lausuntoja Pyhtään kunnan jätteenkuljetusjärjestelmästä. Ohessa liitteenä on tiedoksi Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry:n lausunto Kymen Jätelautakunnalle suomen- ja ruotsinkielisenä.

Nyt on tärkeä kaikkien toimijoiden antaa asiasta lausuntoja, jotta alueella saataisiin säilymän kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus. **Lausuntojen jättämisen takaraja on perjantaihin 6.11.2020 klo 12 mennessä.** Toivon kuitenkin, että toimittaisitte lausunnon mahdollisimman nopeasti jätelautakunnan lisäksi myös Pyhtään kunnanhallituksille sekä Pyhtään tekniikkalautakunnalle, koska lausunnoillanne on tärkeä merkitys myös näiden toimielinten lausuntoon asiassa. Lausunto on toimitettava seuraavaan osoitteeseen:

Kymen Jätelautakunta

Kouvolan kaupunki

Tekniikka- ja Ympäristötalo

Valtakatu 33, PL 32, 45701 KUUSANKOSKI

kirjaamo@kouvola.fi

kymenjatelautakunta@kouvola.fi

Lausunto kannattaa toimittaa tiedoksi myös Pyhtään kunnalle seuraaviin sähköpostiosoitteisiin: kirjaamo@pyhtaa.fi ja info@pyhtaa.fi. Lausuntopyyntö löytyy Pyhtään kunnan sivuilta seuraavan linkin kautta: <file:///C:/Users/LOUKOL~1/AppData/Local/Temp/Saap%2020%20fi.pdf> ja Kymen Jätelautakunnan sivuilta seuraavan linkin kautta: <https://www.kymenjatelautakunta.fi/fi/kymen-jatelautakunta-tiedottaa-5/>.

Toivon, että olette yhteydessä myös toimialueenne päättäjiin ja kerrotte heille nykyistä kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta puoltavia asioita.

Pyhtään kunnanhallitus 8.6.2020 on tekniikkalautakunnan 26.5.2020 esityksestä esittänyt Kymen jätelautakunnalle siirtymistä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen Pyhtäällä 1.7.2023 alkaen. Esitys tehtiin yllättäen teknisen johtajan Janne Kaulion toimesta Pyhtään teknisessä lautakunnassa jätepoliittisen ohjelmaan annetun lausunnon yhteydessä. Erikoista ja ikävää asiassa on se, että Pyhtään tekniikkalautakunnan 26.5.2020 kokouksessa oli paikalla Kymenlaakson Jäte Oy:n toimitusjohtaja [REDACTED] tätä esitystä eteenpäin viemässä.

Kymen Jätelautakunta päätti 20.2.2014 jatkaa Pyhtäällä kiinteistön haltijan järjestämään jätteenkuljetusta. Päätös on lainvoimainen ja tähän tilanteeseen ei ole tullut tietoon sellaisia muutoksia, jotka edellyttäisivät kuljetusjärjestelmän muuttamista.

Menestystä tämän yhteisen tärkeän asian eteenpäinviennissä sekä hyvää syksyn jatkoa!

Terveisin

[REDACTED]
Asiantuntija

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

Nuijamiestentie 7, 00400 Helsinki

Puh. [REDACTED]

6.11.2020

Kymen Jätelautakunta
Kouvola kaupunki
Tekniikka- ja Ympäristötalo
Valtakatu 33, PL 32, 45701 KUUSANKOSKI
kirjaamo@kouvola.fi
tekninenjaymparisto@kouvola.fi
kymenjatelautakunta@kouvola.fi

Lausunto Pyhtään jätteenkuljetuksista

Jätehuolto E. Parkkinen ehdottaa päätöksen siirtämistä vuoteen 2021. Uusi jätelaki on käsittelyssä eduskunnassa ja on määrä tulla lainvoimaiseksi kesällä 2021. Emme myöskään näe, että olisi pitävää näyttöä minkä johdosta Pyhtään kunnan tulisi liittyä kunnan järjestämään jätehuoltopalveluun. Siirtyminen Kymenlaakson Jäte Oy:n kilpailuttamaan järjestelmään tekee haittaa paikallisille jätekuljetusyrityksille.

On jo todettu, esimerkiksi Pohjois-Kymenlaakson alueella miten kunnan hallitsema jätehuolto vaikuttaa kilpailutilanteeseen paikallisten jätealan yritysten osalta. Kilpailutukset päättyvät hyvin todennäköisesti siihen tulokseen, että kilpailutuksen voittaa jokin suuri kansallinen tai jopa ulkomaalaisen omistuspohjan omaava yritys. Tämä vie elintilan pois paikallisilta jätekuljetusyrityksiltä.

Pyhtään tapauksessa voi olla myös hyvin todennäköistä että kilpailutuksen voittaa sellainen yritys, jolla ei ole Kymenlaaksossa omaa henkilöstöä ja näin ollen myös työn osuudesta ei jää alueelle töitä. Meillä JEP Jätehuolto E. Parkkisella on kaksi pyhtääläistä kuljettajaa, jotka ajavat myös Pyhtään kotitalous kiinteistöjä oman paikallistuntemuksensa johdosta.

Olemme toimineet Pyhtäällä useamman vuoden ja pitkäjänteisellä työllä olemme saaneet asiakaspohjan alueella vahvaksi sekä ajoreitit tehokkaaksi. Taloudellisesta kuin ekologisesta näkökulmasta tarkasteltaessa. Asiakkaat ovat tyytyväisiä ja reittimme kehittyvät kokoajan lisää. Hinnat ja ajoreitit olemme saaneet niin kustannustehokkaiksi, ettei siirtyminen Kymenlaakson jätteen alaisuuteen vaikuta juurikaan hinnoittelussa asukkaille. Esimerkki hinta: 240l sekajäteastian tyhjennys käsittelyineen on 8,06€ sisältäen alv.

Ystävällisin yhteistyö terveisin

 Jätehuolto E. Parkkinen Oy

Kymen Jätelautakunta
Kouvola kaupunki
Tekniikka- ja Ympäristö
kirjaamo@kouvola.fi
tekninenjaymparisto@kouvola.fi
kymenjatelautakunta@kouvola.fi

Lausunnon antaminen Pyhtään kunnan jätteenkuljetusjärjestelmästä

Kaakkois-Suomen Kuljetusyrittäjät ry esittää, että Pyhtään kunnan alueelle sopisi parhaiten kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus. Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus on toimivin kaikkien jätejakeiden kuljetuksessa. Järjestelmä on toiminut alueella hyvin ja asiakkaat ovat olleet palveluun tyytyväisiä. Kymen Jätelautakunta päätti 20.2.2014 jatkaa Pyhtäällä kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta. Päättös on lainvoimainen ja tähän tilanteeseen ei ole tullut tietoon sellaisia muutoksia, jotka edellyttäisivät kuljetusjärjestelmän muuttamista.

Tästä huolimatta Kymen jätelautakunnassa on valmisteltavana esitys Pyhtään kunnan jätteenkuljetusjärjestelmää koskevan asian vireilläolosta. Kymen jätelautakunta on päättänyt pyytää nyt lausuntoja Pyhtään jätteenkuljetusjärjestelmästä. Muutos koskisi loppujätettä ja biojätettä sekä pakkausjätteitä, kuten kartonkipakkauksia ja pahvia, pienmetallia, lasipakkauksia ja muovipakkauksia. Sako- ja umpikaivolietteiden jätteenkuljetusjärjestelmää ei esitetä muutettavaksi.

Eri tahojen lausunnoilla tulee olla päätöksenteossa tärkeä merkitys.

Asianosaisuus

Kaakkois-Suomen Kuljetusyrittäjät ry edustaa yksityisiä jätehuoltoyrityksiä Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan alueella. Jäsenyrityksiä toimii täten myös Kymen jätelautakunnan alueella. Kaakkois-Suomen Kuljetusyrittäjät ry, jonka kotipaikka on Kouvola, edustaa asiassa alueen toimijoita, ja sen mielipide tulee ottaa huomioon. Hallintolain 41 §:n mukaan esillä olevassa asiassa tulee antaa vaikuttamismahdollisuus, jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin. Viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta.

Hallintolain 41 §:n mukaan esillä olevassa asiassa tulee antaa vaikuttamismahdollisuus, jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin. Viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta.

Jätelain vaatimukset valmistelulle

1.5.2012 voimaan tulleen jätelain 646/2011 § 37 *[Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus]* asettaa vaatimukset sille, mitä seikkoja tulee tarkastella silloin, kun jätteenkuljetusjärjestelmästä päätetään. Vaatimukset ovat seuraavat:
"Kunta voi päättää, että kiinteistöittäinen jätteenkuljetus järjestetään kunnassa tai sen osassa siten, että kiinteistön haltija sopii siitä jätteen kuljettajan kanssa (kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus), jos:

1) näin järjestetty jätteenkuljetus täyttää 35 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset [Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistavasta riippumatta järjestettävä niin,

Kaakkois-Suomen Kuljetusyrittäjät ry

että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin];

2) jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle

3) päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan."

Korostamme, että kuljetusjärjestelmää koskevassa päätöksessä tulee yksilöidysti tarkastella kaikkia edellä mainittuja vaatimuksia.

Jätelain vaatimusten täyttyminen alueella

1. Ensimmäisenä edellytyksenä on jätelaissa (37§ ja 35 §) todettu seuraavasti:

"Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistavasta riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin."

Pyhtään kunnan alueella toimivat ainakin seuraavat kuljetusyrietykset loppujätteen, biojätteen ja pakkausjätteiden kuljetuksessa pakkaavalla jäteautolla: Jätehuolto E. Parkkinen Oy, Jätehuolto Laine Oy, Kuljetusliike Kujala & Muuri Ay, Lassila & Tikanoja Oyj ja Remeo Oy. Näiden lisäksi

vaihtolavakalustolla toimii alueella muitakin toimijoita. 3 (8) 20.10.2020

Yritysten tarjonta on alueella runsasta ja niiden välillä on aitoa kilpailua, mikä pitää asiakkaiden hinnat kohtuullisina. Tarjonta on tällä hetkellä kattavaa ja luotettavaa.

Jätteen kuljetuspalveluita on tarjolla kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

Jätehuoltoyhtiön mahdollinen kilpailutus supistaisi tarjontaa alueella, jolloin kattavuus ja luotettavuus kärsivät. Kilpailun katoaminen alueelta voi myös nostaa hintoja.

2. Toisena edellytyksenä jätelaissa (37 §) kiinteistön haltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle on seuraava: "Jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle." Kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta tukevat seuraavat seikat:

☐ Kiinteistön haltijan järjestelmässä jätteenkuljetuksessa ei tule kerralla isoja asiakkaiden vaihdoksia kuljetusyrietykselle, joista aina seuraa suuri ongelma kuljetusten toiminnan kannalta.

☐ Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa samaan kuormaan yhdyskuntajätteen kanssa voidaan ottaa myös yritysten ja teollisuuden jätettä, mikä tehostaa kuljetuksia.

☐ Monilokeroautojen käyttö on mahdollista. Kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen kilpailutuksissa kilpailutetaan yleensä vain yksi jätejäte kerrallaan.

☐ Jäteyhtiön kilpailutus hävittää ylimääräisen kuljetuskapasiteetin alueelta. Se tuottaa ongelmia kriisitilanteiden hoidossa.

☐ Jätteiden kuljettaminen hoituu vaatimukset täyttävästi molemmissa kuljetusjärjestelmissä. Kiinteistön haltijan järjestämästä mallista ei aiheudu enempää haittaa ja vaaraa ympäristölle ja terveydelle kuin kunnan kilpailuttamasta kuljetuksesta, koska lakisääteiset ympäristövaatimukset eri toiminnoille täytyy olla samat kuljetusjärjestelmästä riippumatta.

3. Kolmantena edellytyksenä jätelaissa (37 §) kiinteistön haltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle on seuraava: "Päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan." Kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta tukevat seuraavat seikat:

Kaakkois-Suomen Kuljetusyrittäjät ry

- ☐ Kotitalouksilla on mahdollisuus valita mieleisensä kuljetusyritys.
- ☐ Jos palvelu ei yrityksessä toimi halutulla tavalla, asiakas voi vaihtaa toiseen yritykseen.
- ☐ Päivystys toimii 24 tuntia/vrk. Jätehuoltoyhtiön kilpailuttamassa kuljetuksessa toimii vain normaali asiakaspalvelu, yleensä ma-pe klo 9–15.
- ☐ Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus kehittää alueen elinkeinotoimintaa ja mahdollistaa paremmin uudet innovaatiot alalle.
- ☐ Jätehuoltoyhtiön kilpailutuksessa markkinat keskittyvät. Tämän seurauksena on kuljetusyrityksiä, jotka ovat joutuneet lopettamaan toimintansa. Urakka-alueiden pilkkominen pieniksi ei estä tätä kehitystä.
- ☐ Jätehuoltoyhtiön kilpailutuksessa kuljettajien työsuhteturva vaarantuu. Kilpailutus voi viedä yritykseltä liiketoiminnan, josta pahimmassa tapauksessa seuraa työpaikkojenkin lakkaaminen.
- ☐ Kuljettajien työsuhteet muuttuvat jätehuoltoyhtiön kilpailutuksessa päätöksiksi, epävarmuus lisääntyy ja yrityksen on vaikea saada ammattitaitoista työvoimaa.
- ☐ Työntekijöiden ja yritysten verotulot vahvistavat alueen taloutta.
- ☐ Uuden jätelain mukainen jätteenkuljetusrekisteri turvaa viranomaisille tasavertaisen valvonnan molemmissa kuljetusjärjestelmissä.
- ☐ Uuden jätelain mukaan jätteenkuljetusyritysten tulee hakea toiminnalleen lupaa ELY-keskukselta jätehuoltorekisteriin liittymisellä. Tähän liittyvät esitettävät vakuusmaksuvelvoitteet. Uudet velvoitteet koskevat molempia kuljetusjärjestelmiä. Myös ympäristöluvat ja ympäristövalvonnan velvoitteet koskevat samalla tavalla molempia kuljetusjärjestelmiä.

Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus on paras vaihtoehto

SKAL:n saamien tietojen mukaan kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus on paras ja toimivin vaihtoehto alueella. Se toimii hyvin, ja asiakkaat ovat palveluun tyytyväisiä. Yksityiskohtaiset perustelut ovat seuraavat:

1. Jäteyhtiön järjestämä kilpailutus ei alenna asukkaiden kustannuksia

Laajojen tutkimusten mukaan jätteenkuljetuksen kilpailutus keskitetysti ei johda asukkaiden maksamien vuotuisten jätehuoltokustannusten laskuun. Innolink Research Oy teki vuonna 2011 vertailevan hintatutkimuksen kunnittain. Tutkimuksessa oli mukana sekä ns. sopimusperusteisen että kunnan kilpailuttaman jätteenkuljetuksen kuntia. Omakotitaloissa jätehuollon vuosihinnat olivat hivenen pienemmät kunnallisessa kilpailutuksessa (173,32 € (kunnan kilpailuttama)/189,62 € (sopimusperusteinen), mutta kerros- ja rivitalo-5 osakeyhtiöiden tulos oli asuntoa kohti toisinpäin (95,54 € (kunnan kilpailuttama)/88,53 € (sopimusperusteinen). Täysin sattumanvaraisesti valitun 1000 vastaajan nettipaneelin omakotiasukkaiden maksamat hinnat olivat puolestaan molemmissa järjestelmissä aivan samat. Kiinteistön haltijan järjestämässä kuljetuksessa kuljetusyritykset perivät laskut ja vastaavat logistiikasta sekä asiakaspalvelusta omana työnään. Näin kunnallisen jätehuoltoyhtiön hallintokulut voidaan pitää pienenä. Useilla paikkakunnilla kuljetusjärjestelmää muutettaessa on asukkaille kerrottu jopa 40 %:n säästöjä jätehuoltokustannuksissa siirryttäessä kunnan kilpailuttamaan järjestelmään. Tätä ei ole voitu osoittaa toteutuneen millään paikkakunnalla. Syynä tähän ovat mm. kuntayhtiön raskas hallinto, väljä organisaatio, julkisista hankinnoista tulevat hallinnolliset kustannukset sekä kilpailuttamisesta aiheutuva työ.

2. Asukkailla oltava valinnanmahdollisuus - tämä turvaa palveluiden laadukkuuden

Taloustutkimuksen Pohjois-Pohjanmaalla vuonna 2009 tekemän tutkimuksen mukaan alueilla, joissa on vaihdettu sopimusperusteisesta mallista kunnan kilpailuttamaan, asukkaista suurin osa haluaisi entisen mallin takaisin. Asukkaat olivat

Kaakkois-Suomen Kuljetusyrittäjät ry

tyytymättömiä kunnan järjestämän palvelun joustamattomuuteen, lajittelumahdollisuuksien puuttumiseen sekä hintatasoon.

Kuljetusjärjestelmän muutos ja urakoitsijoiden vaihdokset kilpailutusten välillä ovat saaneet aikaan suuria ongelmia jätehuollon toimivuudessa, kun uudet kuljetusyrietykset eivät ole löytäneet ja tyhjentäneet kaikkia kohteita, ja toisia jäteastioita on saatettu tyhjentää tarpeettoman usein.

Keskitetty kilpailuttaminen (julkisena hankintana) estää kotitalouksia hankkimasta haluamansa laadun mukaista jätteenkuljetusta.

Keskitetyssä kilpailutuksessa asukkaat tai muutkaan kunnan vastuulla olevat toimijat eivät voi enää valita toista kuljetusyrietystä, jos palveluun ei olla tyytyväisiä. Hyvin toimiva asiakkuussuhde kuljetusyrietyksen kanssa saattaa päättyä kilpailuttamisen vuoksi, vaikka kuntalaiset haluaisivat sitä jatkaa. Asukas on siis pakotettu tyytymään jätetuoltoyhtiön hänelle valitsemaan palvelun laatuun.

Julkiset hankinnat eivät tässä tapauksessa edistä kilpailua, vaan ne lamauttavat jo toimivien markkinoiden toiminnan.

Kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen malli antaa pysyvyyden sopimusympäristöön ja mahdollistaa aidon asiakas-yritys -suhteen.

3. Keskitetty kilpailutus ei johda ympäristöpäästöjen vähentymiseen

Kahden jätteenkuljetusjärjestelmän välillä aiheutuvien päästöjen erot ovat erittäin pienet. Ramboll Finland Oy on tehnyt asiasta selvityksen Oulun seudulla. Siinä todettiin, että kiinteistön haltijan järjestämästä kuljetusjärjestelmästä siirtyminen kunnan kilpailuttamaan kuljetusjärjestelmään vähentäisi raskaan liikenteen suoritetta yhden jätejakeen kuljetuksessa ainoastaan 0,09 %. Tutkimuksen mukaan jätteenkuljetuksen osuus raskaan liikenteen suoritteesta oli 0,62 %, ja kokonaisliikennesuoritteesta vain 0,04 %. Näiden lukujen perusteella ei siis voi valita jätteenkuljetusjärjestelmää. Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kuljetusyrietykset ovat suunnitelleet tehokkaat kuljetusreitit. Järkevää ja kannattavaa liiketoimintaa harjoittavat yrietykset eivät tee hukka-ajoja.

Kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen avulla voidaan myös tehostaa kuljetuksia. Useilla yrietyksillä on käytössään monilokeropakkaajia, joilla voidaan kerätä useampaa jätejakeetta samalla ajokerralla. Keskitetyssä kilpailutuksessa urakat tehdään lähes poikkeuksetta jätejakeittain, jolloin jokainen jätejake joudutaan ajamaan erikseen, mikä lisää ajosuoritetta.

4. Keskitetyllä kilpailutuksella on erittäin kielteiset yrietyksvaikutukset

Kunnallinen kilpailutus voi olla erittäin haitallista jätteenkuljetusalan yrietystoiminnalle. Jos jokin yrietyty häviää kilpailutuksessa, se menettää mahdollisuuden yrietystoiminnan harjoittamiseen. Mikään yrietyty ei voi odottaa 3-5 vuotta toimettomana, kunnes seuraava kilpailutus tehdään. Jos paikallinen yrietyty häviää kilpailun, myös paikkakunnan kuljettajat voivat menettää työpaikkansa. Kunta menettää verotuloina sekä paikallisen yrietytyksen verot että työntekijöiden verot.

Kokemuksemme perusteella voidaan osoittaa, että kunnan kilpailutus johtaa kilpailun keskittymiseen ja tarjonnan pienenemiseen. Kilpailu kilpailulta yhä pienempi määrä yrietytyksiä on tarjoamassa palveluita.

5. Vaikutukset työntekijöiden työsuhteturvaan

Kilpailuttaminen johtaa yrietystoiminnan epävarmuuteen ja heijastuu suoraan yrietytysten työntekijöiden työsuhteturvaan. Yrietytyksen toiminnan kehittäminen myös estyy. Hävittyään kilpailutuksessa yrietyty joutuu pahimmassa tapauksessa lopettamaan toimintansa ja sanomaan irti pitkäaikaisissa työsuhteissa olleen henkilöstönsä. Julkisista hankinnoista seuraava sopimusten määräaikaisuus tuo epävarmuuden myös henkilöstöön ja lisää laajasti taloudellista epävarmuutta.

6. Ympäristövaatimukset ja lupavelvoitteet yhteneväiset molemmissa järjestelmissä

Jätteenkuljetusrekisterin hoitaminen ja ylläpito ovat tärkeitä jätehuoltojaoston viranomaistehtäviä. Jätelautakunnan tehtävänä on valvoa jätteenkuljetusrekisterin avulla kiinteistöjen mukanaoloa jätehuollossa. Jätteenkuljetusrekisteriä koskevat tiedot tulee antaa viranomaiselle myös kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa. Kuljetusyrietykset ilmoittavat jätteenkuljetusrekisteriin jätehuollon piirissä olevat kiinteistöt, jäteastoiden koon ja tyhjennysvälin jätėjakeittain. Uuden jätelain mukaan jätteenkuljetusyrietysten tulee hakea toiminnalleen lupaa ELY-keskukselta jätehuoltorekisteriin liittymisellä. Tähän liittyvät suunnitellut vakuusmaksuvelvoitteet. Uudet velvoitteet koskevat molempia kuljetusjärjestelmiä. Myös ympäristöluvut ja ympäristövalvonnan velvoitteet koskevat samalla tavalla molempia kuljetusjärjestelmiä.

Kaakkois-Suomen Kuljetusyrittäjät ry katsoo, että Pyhtään kunnan alueella ei ole esitetty sellaisia jätelain 37 §:n edellyttämiä perusteluja, jotka estäisivät kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetusjärjestelmän valintaa. Alueella on tarjolla yksityisiä jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

Mielestämme suora asiakkaan ja yrittäjän välinen sopimus mahdollistaa parhaiten pitkäaikaiset asiakassuhteet ja luo parhaat edellytykset tehokkaalle jätehuoltojärjestelmälle. Kunnan, ja tässä tapauksessa myös jätelautakunnan tehtävänä on mahdollistaa asukkaille hyvin toimivat ja laadukkaat jätehuoltopalvelut sekä taata hyvät toimintaedellytykset alueen yrityksille.

Kunnioittavasti

[Redacted signature]
[Redacted name]
toimitusjohtaja

Kaakkois-Suomen Kuljetusyrittäjät ry

”Pyhtään kunnan jätteenkuljetusjärjestelmä”

Kymen jätelautakunnassa on valmisteltavana esitys koskien Pyhtään kunnan jätteenkuljetusjärjestelmää.

9. lokakuuta 2020 annetulla kuulutuksella asian valmistelua varten kaikille asianosaisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä kyseessä olevasta asiasta Hallintolain 41§ sekä Jätelain 38 § mukaisesti.

Kirjalliset kannanotot on pyydetty jättämään Kymen jätelautakunnalle 6.11.2020 klo 12.00 mennessä osoitteella: Kymen jätelautakunta / Tekniikka- ja Ympäristötalo, PL 32, 45701 Kuusankoski tai kymenjatelautakunta@kouvola.fi.

Otsikkoasian osalta Kymenlaakson Jäte Oy haluaa Kymen Jätelautakunnan toimialueen kuntien omistamana paikallisena jätehuollon operatiivisten palvelutehtävien järjestäjänä lausua seuraavaa:

Pyhtään kunta on tehnyt toukokuussa 2020 esityksen, että Pyhtään kunta siirtyy kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen 1.7.2023 alkaen.

Peruskunnan tahtoa tulisi lautakunnan perustamisvaiheessa hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti noudattaa myös kuntien yhteisenä jätehuoltoviranomaisena toimivassa jätelautakunnassa, ellei kunnan tahtotila olisi selvästi lain vastainen.

Edellisellä kerralla asiaa käsiteltäessä lautakunnan tekemä päätös poikkesi peruskunnan teknisen lautakunnan tahtotilasta kun Kymen Jätelautakunta päätti 20.2.2014 jatkaa Pyhtäällä kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta, kunnan, esittelijän ja tehdyn kuljetusjärjestelmätarkastelun vastaisesti. Kuljetusjärjestelyn toimivuudesta tehty seikkaperäinen selvitys antoi yksiselitteisen tuloksen, ettei kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus täyttänyt tuolloin Pyhtäällä jätelain 37 §:n vaatimuksia.

Esittelijän esityksestä poikkeava jätelainvastainen päätös tuli kuitenkin lainvoimaiseksi, koska päätöksestä ei kukaan valittanut. Kuljetusjärjestelmän toimivuuteen ei ole tullut parannuksia, eikä sellaisia muutoksia, jotka nytkään puoltaisivat nykyisen kuljetusjärjestelmän säilyttämistä.

Kunnan harkintavaltaa jätteenkuljetusjärjestelmää valittaessa on jätelailla rajoitettu siltä osin kuin kysymys on päätöksestä, jolla kiinteistöittäinen jätteenkuljetus järjestetään jätelain 37 §:n mukaisena kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena. Jätelaissa ei sitä vastoin ole asetettu erityisiä edellytyksiä päätökselle, kun päädytään kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. (Hämeenlinnan hallinto-oikeus 16.10.2018 Päätös nro 18/0470/2, D nro 01242/17/5149).

Nykyinen jätteen kuljetusjärjestelmä on tehoton ja asukkaille kallis. Pakkausjätteen erilliskeräyksen piirissä on vain pieni osa niistä kiinteistöistä, joilta pakkausjätteitä kuuluisi jätehuoltomääräysten mukaan kerätä. Asiakasmaksut ovat jopa yli kaksinkertaiset verrattuna kilpailutettuihin hintoihin, vaikka jätteenkäsittely tapahtuu samoissa paikoissa ja samoilla hinnoilla.

Alla on vertailu erään Pyhtääläisen taloyhtiön maksuista verrattuna juuri tehdyn Pyhtään kunnan omien kiinteistöjen kilpailutuksen kuljetusmaksuihin ja Kotkan taksan käsittelymaksuihin,

	Kuntaurakka	Pyhtää	Ero
Loppujäte 660 l tyhjennysmaksu	3,5 €/kerta	6,66 €/kerta	+90,3 %
Loppujäte 660 l käsittelymaksu	5,7 €/astia	12,71 €/astia	+123,0 %
Biojäte 140 l tyhjennysmaksu	5,15 €/kerta	6,65 €/kerta	+29,1 %
Biojäte 140 l käsittelymaksu	2,57 €/astia	5,87 €/astia	+115,0 %

Kymenlaakson Jäte Oy kannattaa Pyhtään kunnan esitystä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen siirtymisestä, koska vain se takaa kaikille asukkaille ja asuinkiinteistöille syrjimättömin ehdoin ja edullisesti mahdollisuuden järjestää jätehuoltonsa kiertotaloutta edistävällä ja jätehuoltomääräysten edellyttämällä tavalla.

Kymenlaakson Jäte Oy

[Redacted signature]
[Redacted name]
toimitusjohtaja

Kymen jätelautakunta /
Tekniikka- ja Ympäristötal
PL 32
45701 Kuusankoski
kymenjatelautakunta@kouvola.fi

PYHTÄÄN KUNNAN JÄTTEENKULJETUSJÄRJESTELMÄ

Mielipiteen antaja:

Lassila & Tikanoja Oyj
Valimotie 27
00380 Helsinki
Y-tunnus 16801140-0

Yhteyshenkilö:

Sivunvähä GSM 033503856041
sivunvaha@lassila-tikanoja.fi

Vilte: Kymen jätelautakunta tiedottaa 9.10.2020:
Ilmoitus Pyhtään kunnan jätteenkuljetusjärjestelmää koskevan asian
vireilläolosta

Mieelpide: Lassila & Tikanoja Oyj (jatkossa L&T) lausuu seuraavan mielipiteen:

Pyhtäällä on käytössä kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus. Päätös jätteenkuljetusjärjestelmästä on tehty vuonna 2014 eli nykyisen jätelain aikana.

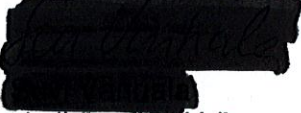
Pyhtäällä on tarjolla jätehuoltopalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus on edistänyt jätehuollon yleistä toimivuutta alueella eikä siitä ole aiheutunut haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. Nykyinen kuljetusjärjestelmä antaa kotitalouksille mahdollisuuden itse solmia jätteenkuljetussopimukset valitsemansa kuljetusyrityksen kanssa ja vaikutukset paikalliseen yritystoimintaan ovat myönteisiä. Viranomaistoimintaan, kuten jätehuollon valvontaan, vaikutukset ovat neutraaleja. Järjestelmästä riippumatta valvonta ja kuljetusrekisterin ylläpito kuuluu aina kunnalle. Jätelain 37 §:n edellytysten voidaan täten katsoa täyttyvän Pyhtäällä.

Kymen jätelautakunnan jätepoliittisen ohjelman tavoitteet vuoteen 2025 on saavutettavissa Pyhtäällä kiinteistön haltijan järjestämällä jätteenkuljetuksella kuljetusjärjestelmällä. L&T esimerkiksi reitittää keräysverkostot mahdollisimman tehokkaiksi. L&T uusii myös kuljetuskalustoaan säännöllisesti ja pyrkii hyödyntämään näissä uusinta, vähäpäästöistä teknologiaa.

L&T puoltaa kiinteistönhaltijan järjestämän jätteenkuljetuksen säilyttämistä Pyhtäällä.

Lahdessa 26.10.2020

Lassila & Tikanoja Oy

A black rectangular redaction box covering the signature of the representative.

yksikönpäällikkö

Kymen Jätelautakunta
Kouvola kaupunki
Tekniikka- ja Ympäristöalo
Valtakatu 33, PL 32, 45701 KUUSANKOSKI
kirjaamo@kouvola.fi
tekninenjaymparisto@kouvola.fi
kymenjatelautakunta@kouvola.fi

Lausunnon antaminen Pyhtään kunnan jätteenkuljetusjärjestelmästä

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry esittää, että Pyhtään kunnan alueelle sopisi parhaiten kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus. Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus on toimivin kaikkien jätejakeiden kuljetuksessa. Järjestelmä on toiminut alueella hyvin ja asiakkaat ovat olleet palveluun tyytyväisiä.

Kymen Jätelautakunta päätti 20.2.2014 jatkaa Pyhtäällä kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta. Päättös on lainvoimainen ja tähän tilanteeseen ei ole tullut tietoon sellaisia muutoksia, jotka edellyttäisivät kuljetusjärjestelmän muuttamista.

Tästä huolimatta Kymen jätelautakunnassa on valmisteltavana esitys Pyhtään kunnan jätteenkuljetusjärjestelmää koskevan asian vireilläolosta. Kymen jätelautakunta on päättänyt pyytää nyt lausuntoja Pyhtään jätteenkuljetusjärjestelmästä.

Muutos koskisi loppujätettä ja biojätettä sekä pakkausjätteitä, kuten kartonkipakkauksia ja pahvia, pienmetallia, lasipakkauksia ja muovipakkauksia. Sako- ja umpikaivolietteiden jätteenkuljetusjärjestelmää ei esitetä muutettavaksi.

Eri tahojen lausunnoilla tulee olla päätöksenteossa tärkeä merkitys.

Asianosaisuus

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry edustaa yksityisiä jätehuoltoyrityksiä. Liiton jäsenyrityksiä toimii myös Kymen jätelautakunnan alueella. SKAL edustaa asiassa alueen toimijoita, ja sen mielipide tulee ottaa huomioon.

Hallintolain 41 §:n mukaan esillä olevassa asiassa tulee antaa vaikuttamismahdollisuus, jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin. Viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta.

Jätelain vaatimukset valmistelulle

1.5.2012 voimaan tulleen jätelain 646/2011 § 37 [Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus] asettaa vaatimukset sille, mitä seikkoja tulee tarkastella silloin, kun jätteenkuljetusjärjestelmästä päätetään. Vaatimukset ovat seuraavat:

"Kunta voi päättää, että kiinteistöittäinen jätteenkuljetus järjestetään kunnassa tai sen osassa siten, että kiinteistön haltija sopii siitä jätteen kuljettajan kanssa (kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus), jos:
1) *näin järjestetty jätteenkuljetus täyttää 35 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset [Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistavasta riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin];*
2) *jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle*
3) *päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan."*

SKAL korostaa, että kuljetusjärjestelmää koskevassa päätöksessä tulee yksilöidysti tarkastella kaikkia edellä mainittuja vaatimuksia.

Jätelain vaatimusten täyttyminen alueella

1. Ensimmäisenä edellytyksenä on jätelaissa (37§ ja 35 §) todettu seuraavasti: "Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistavasta riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin."

Pyhtään kunnan alueella toimivat ainakin seuraavat kuljetusyritykset loppujätteen, biojätteen ja pakkausjätteiden kuljetuksessa pakkaavalla jäteautolla: Jätehuolto E. Parkkinen Oy, Jätehuolto Laine Oy, Kuljetusliike Kujala & Muuri Oy, Lassila & Tikanoja Oyj ja Remeo Oy. Näiden lisäksi vaihtolavakalustolla toimii alueella muitakin toimijoita.

Yritysten tarjonta on alueella runsasta ja niiden välillä on aitoa kilpailua, mikä pitää asiakkaiden hinnat kohtuullisina. Tarjonta on tällä hetkellä kattavaa ja luotettavaa. Jätteen kuljetuspalveluita on tarjolla kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Jätehuoltoyhtiön mahdollinen kilpailutus supistaisi tarjontaa alueella, jolloin kattavuus ja luotettavuus kärsivät. Kilpailun katoaminen alueelta voi myös nostaa hintoja.

2. Toisena edellytyksenä jätelaissa (37 §) kiinteistön haltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle on seuraava: "Jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle." Kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta tukevat seuraavat seikat:

- Kiinteistön haltijan järjestelmässä jätteenkuljetuksessa ei tule kerralla isoja asiakkaiden vaihdoksia kuljetusyritykselle, joista aina seuraa suuri ongelma kuljetusten toiminnan kannalta.
- Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa samaan kuormaan yhdyskuntajätteen kanssa voidaan ottaa myös yritysten ja teollisuuden jätettä, mikä tehostaa kuljetuksia.
- Monilokeroautojen käyttö on mahdollista. Kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen kilpailutuksissa kilpailutetaan yleensä vain yksi jätejäte kerrallaan.
- Jäteyhtiön kilpailutus hävittää ylimääräisen kuljetuskapasiteetin alueelta. Se tuottaa ongelmia kriisitilanteiden hoidossa.
- Jätteiden kuljettaminen hoituu vaatimukset täyttävästi molemmissa kuljetusjärjestelmissä. Kiinteistön haltijan järjestämästä mallista ei aiheudu enempää haittaa ja vaaraa ympäristölle ja terveydelle kuin kunnan kilpailuttamasta kuljetuksesta, koska lakisääteiset ympäristövaatimukset eri toiminnoille täytyy olla samat kuljetusjärjestelmästä riippumatta.

3. Kolmantena edellytyksenä jätelaissa (37 §) kiinteistön haltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle on seuraava: "Päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan." Kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta tukevat seuraavat seikat:

- Kotitalouksilla on mahdollisuus valita mieleisensä kuljetusyritys.
- Jos palvelu ei yrityksessä toimi halutulla tavalla, asiakas voi vaihtaa toiseen yritykseen.

- Päivystys toimii 24 tuntia/vrk. Jätehuoltoyhtiön kilpailuttamassa kuljetuksessa toimii vain normaali asiakaspalvelu, yleensä ma-pe klo 9–15.
- Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus kehittää alueen elinkeinotoimintaa ja mahdollistaa paremmin uudet innovaatiot alalle.
- Jätehuoltoyhtiön kilpailutuksessa markkinat keskittyvät. Tämän seurauksena on kuljetusyrityksiä, jotka ovat joutuneet lopettamaan toimintansa. Urakka-alueiden pilkkominen pieniksi ei estä tätä kehitystä.
- Jätehuoltoyhtiön kilpailutuksessa kuljettajien työsuhteturva vaarantuu. Kilpailutus voi viedä yritykseltä liiketoiminnan, josta pahimmassa tapauksessa seuraa työpaikkojenkin lakkaaminen.
- Kuljettajien työsuhteet muuttuvat jätehuoltoyhtiön kilpailutuksessa pätkätöiksi, epävarmuus lisääntyy ja yrityksen on vaikea saada ammattitaitoista työvoimaa.
- Työntekijöiden ja yritysten verotulot vahvistavat alueen taloutta.
- Uuden jätelain mukainen jätteenkuljetusrekisteri turvaa viranomaisille tasavertaisen valvonnan molemmissa kuljetusjärjestelmissä.
- Uuden jätelain mukaan jätteenkuljetusyritysten tulee hakea toiminnalleen lupaa ELY-keskukselta jätehuoltorekisteriin liittymisellä. Tähän liittyvät esitettävät vakuusmaksuvelvoitteet. Uudet velvoitteet koskevat molempia kuljetusjärjestelmiä. Myös ympäristöluvat ja ympäristövalvonnan velvoitteet koskevat samalla tavalla molempia kuljetusjärjestelmiä.

Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus on paras vaihtoehto

SKAL:n saamien tietojen mukaan kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus on paras ja toimivin vaihtoehto alueella. Se toimii hyvin, ja asiakkaat ovat palveluun tyytyväisiä. Yksityiskohtaiset perustelut ovat seuraavat:

1. Jäteyhtiön järjestämä kilpailutus ei alenna asukkaiden kustannuksia

Laajojen tutkimusten mukaan jätteenkuljetuksen kilpailutus keskitetysti ei johda asukkaiden maksamien vuotuisten jätehuoltokustannusten laskuun. Innolink Research Oy teki vuonna 2011 vertailevan hintatutkimuksen kunnittain. Tutkimuksessa oli mukana sekä ns. sopimusperusteisen että kunnan kilpailuttaman jätteenkuljetuksen kuntia. Omakotitaloissa jätehuollon vuosihinnat olivat hivenen pienemmät kunnallisessa kilpailutuksessa (173,32 € (kunnan kilpailuttama)/189,62 € (sopimusperusteinen), mutta kerros- ja rivitalo-

osakeyhtiöiden tulos oli asuntoa kohti toisinpäin (95,54 € (kunnan kilpailuttama)/88,53 € (sopimusperusteinen). Täysin sattumanvaraisesti valitun 1000 vastaajan nettipaneelin omakotiasukkaiden maksamat hinnat olivat puolestaan molemmissa järjestelmissä aivan samat.

Kiinteistön haltijan järjestämässä kuljetuksessa kuljetusyritykset perivät laskut ja vastaavat logistiikasta sekä asiakaspalvelusta omana työnään. Näin kunnallisen jätehuoltoyhtiön hallintokulut voidaan pitää pienenä.

Useilla paikkakunnilla kuljetusjärjestelmää muutettaessa on asukkailla kerrottu jopa 40 %:n säästöjä jätehuoltokustannuksissa siirryttäessä kunnan kilpailuttamaan järjestelmään. Tätä ei ole voitu osoittaa toteutuneen millään paikkakunnalla. Syynä tähän ovat mm. kuntayhtiön raskas hallinto, väljä organisaatio, julkisista hankinnoista tulevat hallinnolliset kustannukset sekä kilpailuttamisesta aiheutuva työ.

2. Asukkailla oltava valinnanmahdollisuus - tämä turvaa palveluiden laadukkuuden

Useat tutkimukset osoittavat, että asukkaat kannattavat ehdottomasti suoriin sopimuksiin perustuvaa jätteenkuljetusmallia. Vuonna 2011 Innolink Research Oy:n tekemä valtakunnallinen kyselytutkimus osoitti, että sopimusperusteisen järjestelmän asiakkaista 85 % valitsisi saman järjestelmän, ja kunnan kilpailuttaman järjestelmän valitsisi vain 67 % sen asiakkaista. Sopimusperusteisen kuljetuksen asiakkaat olivat tyytyväisempiä jätehuollon toimivuuteen ja joustavuuteen kuin kunnan kilpailuttaman järjestelmän.

Taloustutkimuksen Pohjois-Pohjanmaalla vuonna 2009 tekemän tutkimuksen mukaan alueilla, joissa on vaihdettu sopimusperusteisesta mallista kunnan kilpailuttamaan, asukkaista suurin osa haluaisi entisen mallin takaisin. Asukkaat olivat tyytymättömiä kunnan järjestämän palvelun joustamattomuuteen, lajittelumahdollisuuksien puuttumiseen sekä hintatasoon.

Kuljetusjärjestelmän muutos ja urakoitsijoiden vaihdokset kilpailutusten välillä ovat saaneet aikaan suuria ongelmia jätehuollon toimivuudessa, kun uudet kuljetusyritykset eivät ole löytäneet ja tyhjentäneet kaikkia kohteita, ja toisia jäteastioita on saatettu tyhjentää tarpeettoman usein.

Keskitetty kilpailuttaminen (julkisena hankintana) estää kotitalouksia hankkimasta haluamansa laadun mukaista jätteenkuljetusta.

Keskitettyssä kilpailutuksessa asukkaat tai muutkaan kunnan vastuulla olevat toimijat eivät voi enää valita toista kuljetusyritystä, jos palveluun ei olla tyytyväisiä. Hyvin toimiva asiakkuussuhde kuljetusyrityksen kanssa saattaa päättyä kilpailuttamisen vuoksi vaikka kuntalaiset haluaisivat sitä jatkaa. Asukas on siis pakotettu tyytymään jätehuoltoyhtiön hänelle valitsemaan palvelun laatuun.

Julkiset hankinnat eivät tässä tapauksessa edistä kilpailua, vaan ne lamauttavat jo toimivien markkinoiden toiminnan.

Kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen malli antaa pysyvyyden sopimusympäristöön ja mahdollistaa aidon asiakas-yritys -suhteen.

3. Keskitetty kilpailutus ei johda ympäristöpäästöjen vähentymiseen

Kahden jätteenkuljetusjärjestelmän välillä aiheutuvien päästöjen erot ovat erittäin pienet. Ramboll Finland Oy on tehnyt asiasta selvityksen Oulun seudulla. Siinä todettiin, että kiinteistön haltijan järjestämästä kuljetusjärjestelmästä siirtyminen kunnan kilpailuttamaan kuljetusjärjestelmään vähentäisi raskaan liikenteen suoritetta yhden jättejakeen kuljetuksessa ainoastaan 0,09 %. Tutkimuksen mukaan jätteenkuljetuksen osuus raskaan liikenteen suoritteesta oli 0,62 %, ja kokonaisliikennesuoritteesta vain 0,04 %. Näiden lukujen perusteella ei siis voi valita jätteenkuljetusjärjestelmää. Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kuljetusyritykset ovat suunnitelleet tehokkaat kuljetusreitit. Järkevää ja kannattavaa liiketoimintaa harjoittavat yritykset eivät tee hukka-ajoja.

Kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen avulla voidaan myös tehostaa kuljetuksia. Useilla yrityksillä on käytössään monilokeropakkaajia, joilla voidaan kerätä useampaa jätejätettä samalla ajokerralla. Keskitettyssä kilpailutuksessa urakat tehdään lähes poikkeuksetta jättejakeittain, jolloin jokainen jättejake joudutaan ajamaan erikseen, mikä lisää ajosuoritetta.

4. Keskitetyllä kilpailutuksella on erittäin kielteiset yritysvaikutukset

Kunnallinen kilpailutus voi olla erittäin haitallista jätteenkuljetusalan yritystoiminnalle. Jos jokin yritys häviää kilpailutuksessa, se menettää mahdollisuuden yritystoiminnan harjoittamiseen. Mikään yritys ei voi odottaa 3-5 vuotta toimeettomana kunnes seuraava kilpailutus tehdään. Jos paikallinen yritys häviää kilpailun, myös paikkakunnan kuljettajat voivat menettää työpaikkansa. Kunta menettää verotuloina sekä paikallisen yrityksen verot että työntekijöiden verot.

Kokemuksemme perusteella voidaan osoittaa, että kunnan kilpailutus johtaa kilpailun keskittymiseen ja tarjonnan pienenemiseen. Kilpailu kilpailulta yhä pienempi määrä yrityksiä on tarjoamassa palveluita.

5. Vaikutukset työntekijöiden työsuhteturvaan

Kilpailuttaminen johtaa yritystoiminnan epävarmuuteen ja heijastuu suoraan yritysten työntekijöiden työsuhteturvaan. Yrityksen toiminnan kehittäminen myös estyy. Hävittyään kilpailutuksessa yritys joutuu pahimmassa tapauksessa lopettamaan toimintansa ja sanomaan irti pitkäaikaisissa työsuhteissa olleen henkilöstönsä. Julkisista hankinnoista seuraava sopimusten määräaikaisuus tuo epävarmuuden myös henkilöstöön ja lisää laajasti taloudellista epävarmuutta.

6. Ympäristövaatimukset ja lupavelvoitteet yhteneväiset molemmissa järjestelmissä

Jätteenkuljetusrekisterin hoitaminen ja ylläpito ovat tärkeitä jätehuoltojaoston viranomaistehtäviä. Jätelautakunnan tehtävänä on valvoa jätteenkuljetusrekisterin avulla kiinteistöjen mukanaoloa jätehuollossa. Jätteenkuljetusrekisteriä koskevat tiedot tulee antaa viranomaiselle myös kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa. Kuljetusyritykset ilmoittavat jätteenkuljetusrekisteriin jätehuollon piirissä olevat kiinteistöt, jäteastioiden koon ja tyhjennysvälin jätejakeittain.

Uuden jätelain mukaan jätteenkuljetusyritysten tulee hakea toiminnalleen lupaa ELY-keskukselta jätehuoltorekisteriin liittymisellä. Tähän liittyvät suunnitellut vakuusmaksuvelvoitteet. Uudet velvoitteet koskevat molempia kuljetusjärjestelmiä. Myös ympäristöluvat ja ympäristövalvonnan velvoitteet koskevat samalla tavalla molempia kuljetusjärjestelmiä.

Yhteenveto

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry katsoo, että Pyhtään kunnan alueella ei ole esitetty sellaisia jätelain 37 §:n edellyttämiä perusteluja, jotka estäisivät kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetusjärjestelmän valintaa. Alueella on tarjolla yksityisiä jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

SKAL:n mielestä suora asiakkaan ja yrittäjän välinen sopimus mahdollistaa parhaiten pitkäaikaiset asiakassuhteet ja luo parhaat edellytykset tehokkaalle jätehuoltojärjestelmälle. Kunnan, ja tässä tapauksessa myös jätelautakunnan tehtävänä on mahdollistaa asukkaille hyvin toimivat ja laadukkaat jätehuoltopalvelut sekä taata hyvät toimintaedellytykset alueen yrityksille.

Kunnioittavasti

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

toimitusjohtaja

asiantuntija

Kymmene avfallsnämnd
Kouvola kaupunki
Valtakatu 33, PB 32, 45701 KUUSANKOSKI
kirjaamo@kouvola.fi
tekninenjaymparisto@kouvola.fi
kymenjatelautakunta@kouvola.fi

Avgivande av utlåtande beträffande avfallstransportsystemet i Pyttis kommun

Finlands Transport och Logistik SKAL r.f. framför att på området för Pyttis kommun skulle avfallstransporterna bäst ordnas genom att fastighetsinnehavaren själv ordnar dessa transporter. Avfallstransport ordnad av fastighetsinnehavaren är den mest lämpliga för alla slags avfall. Systemet har på området fungerat bra och kunderna har varit nöjda med servicen.

Kymmene avfallsnämnd har 20.2.2014 gjort ett beslut enligt avfallslagen att fortsätta av fastighetsinnehavaren ordnade avfallstransporter i Pyttis kommun. Beslutet är laggillt.

Trots detta Kymmene avfallsnämnd håller på att bereda ett förslag gällande avfallstransportsystemet i Pyttis kommun. I samband med detta har Kymmene avfallsnämnd begärt utlåtanden.

Ändringen skulle gälla restavfall och bioavfall samt förpackningsavfall, som kartongförpackningar och papp, små metallföremål, glasförpackningar och plastförpackningar. I förslaget föreslås ingen ändring av avfallstransportsystemet för slam från slamavskiljare och samlingsbrunnar.

Dessa utlåtanden ska ha stor betydelse i beslutsfattandet.

Partsställning

SKAL rf representerar privata avfallshanteringsföretag. Organisationens medlemsföretag är verksamma även på Kymmene avfallsnämnds verksamhetsområde. SKAL rf representerar dessa lokala företag och därför ska dess åsikt tas i beaktande.

Enligt 41 § förvaltningslagen ska möjligheten till inflytande ges, om avgörandet i ett ärende kan ha en betydande inverkan på andras än parternas livsmiljö, arbete eller övriga förhållanden. Myndigheten ska ge dessa personer möjlighet

att få uppgifter om utgångspunkterna och målen för behandlingen av ärendet samt att uttala sin åsikt i ärendet.

Yrkanden beträffande förberedelse enligt avfallslagen

I den 1.5.2012 ikraftträdde avfallslagen 646/2011 37 § [Avfallstransport som fastighetsinnehavaren ordnar] finns de yrkanden som ska tas i beaktande då man beslutar om avfallstransportsystem. Dessa yrkanden är följande:

“Kommunen kan besluta att fastighetsvis avfallstransport ordnas i kommunen eller en del av kommunen så att fastighetsinnehavaren avtalar om den med en avfallstransportör (avfallstransport som fastighetsinnehavaren ordnar), om
1) avfallstransporten då uppfyller villkoren i 35 § 2 mom. [Fastighetsvis avfallstransport ska oavsett metod ordnas så att avfallstransporttjänster tillhandahålls allomfattande och tillförlitligt samt på skäliga och icke-diskriminerande villkor],
2) avfallstransporten främjar avfallshanterings allmänna funktion, stöder utvecklingen av avfallshanteringen i regionen och inte medför fara eller skada för hälsan eller miljön,
3) beslutets verkningar sammantaget bedöms vara positiva, särskilt med beaktande av konsekvenserna för hushållen och för företagens och myndigheternas verksamhet.”

SKAL betonar, att då man beslutar om avfallstransportsystem ska alla ovan nämnda yrkanden noggrant tas i beaktande.

Uppfyllande av villkoren på området enligt avfallslagen

1. Som första förutsättning i avfallslagen (37 § och 35 §) konstateras följande: “Fastighetsvis avfallstransport ska oavsett metod ordnas så att avfallstransporttjänster tillhandahålls allomfattande och tillförlitligt samt på skäliga och icke-diskriminerande villkor.”

Åtminstone följande avfallstransportörer transporterar restavfall, bioavfall och förpackningsavfall i baklastare renhållningsfordon och finns på området av Pyttis kommun: Jätehuolto E. Parkkinen Oy, Jätehuolto Laine Oy, Kuljetusliike Kujala & Muuri Oy, Lassila & Tikanoja Oy och Remeo Oy. Förutom dessa finns det även flera aktörer på området som har bytesflak.

Företagens utbud på området är rikligt och konkurrensen mellan dem är hård, vilket håller priserna på rimlig nivå. Utbudet är för närvarande allomfattande och tillförlitligt. Det tillhandahålls transportservice på

skäliga och icke-diskriminerande villkor. Ett eventuellt anbudsförfarande beträffande avfallshanteringsföretag skulle minska utbudet på området samt att omfattningen och tillförlitligheten lider. Ifall det inte finns konkurrens, kan priserna stiga.

2. Som andra förutsättning i avfallslagen (37 §) för avfallstransport som fastighetsinnehavaren ordnar är följande: "Avfallstransporten främjar avfallshanteringens allmänna funktion, stöder utvecklingen av avfallshanteringen i regionen och inte medför fara eller skada för hälsan eller miljön." Som stöd för att fastighetsinnehavaren ordnar avfallstransporten framförs följande:

- Beträffande av fastighetsinnehavaren ordnad avfallstransport blir det inte stora ändringar i kundmängden, vilket alltid leder till stora problem beträffande transporternas funktionalitet.
- Om avfallstransporten ordnas av fastighetsinnehavaren kan i samband med kommunalt avfall även transporteras avfall från företagen och industrin, vilket effektiviserar transporter.
- Användning av flerfackslastare renhållningsfordon är möjligt. Om avfallstransporter ordnas av kommunen brukar i anbudsförfarandet finnas vanligtvis ett avfallsslag per gång.
- Konkurrensutsättandet av avfallsföretag utrotar extra transportkapacitet på området. Detta orsakar problem i hantering av krisfall.
- Transport av avfall går att ordna i båda fall så att alla krav uppfylls. Det av fastighetsinnehavaren ordnat transportsystem orsakar varken större skada eller fara än det av kommunen ordnat transport, för att de lagstadgade miljökrav för olika förfaranden bör vara samma oberoende av transportsystem.

3. Som tredje förutsättning i avfallslagen (37 §) för avfallstransport ordnad av en fastighetsinnehavare är följande: "beslutets verkningar sammantaget bedöms vara positiva, särskilt med beaktande av konsekvenserna för hushållen och för företagens och myndigheternas verksamhet." Som stöd för att fastighetsinnehavaren ordnar avfallstransporten framförs följande:

- Hushåll har möjlighet att välja det mest behagliga transportföretag.
- Om servicen inte fungerar på begärd nivå, kan kunden byta till ett annat företag.
- Dejour fungerar 24 h/dygn. De företag som vunnit i konkurrenstävling ordnat av avfallshanteringsföretag, har normal kundbetjäning, vanligtvis må-fre kl 9-15.

- Avfallstransport ordnad av fastighetsinnehavare utvecklar områdets näringsverksamhet och möjliggör nya innovationer till branschen.
- I konkurrensutsättandet koncentreras marknaden och många transportföretag har varit tvungna att sluta sin verksamhet. Styckning av ackordområden till mindre delar hindrar inte denna utveckling.
- I avfallshanteringsföretagets konkurrensutsättande förlorar de lokala förare ofta sina arbetsplatser, för att om ett utomstående företag vinner i tävlingen, kommer bilarna från ett stort centraldepå, ej från den egna orten.
- Förarnas arbetsförhållanden blir efter konkurrens utsättandet korttidsjobb, osäkerheten ökar. Detta försvårar tillgången till yrkeskunnig arbetskraft. Arbetstagarnas och företagens skatteinkomster förstärker regionens ekonomi.
- I den nya avfallslagen stadgas om avfallsregister, vilket garanterar myndigheterna en likvärdig övervakning beträffande båda transportsätt.
- Enligt den nya avfallslagen ska avfallshanteringsföretag anhänga om tillstånd av NTM-centralen för att ansluta sig till avfallsregistret. Detta medför skyldighet att ställa säkerhet. De nya skyldigheterna berör båda transportsystem. Även miljötillstånd och miljöövervakningens skyldigheter berör båda transportsystem.

Den av fastighetsinnehavaren ordnade transporten är det bästa alternativet

Enligt de uppgifter SKAL rf har fått är den av fastighetsinnehavaren ordnade transporten det bästa och bäst fungerande alternativ på regionen. Den fungerar bra och kunderna har varit nöjda med servicen. De detaljerade motiveringar är följande:

1. Konkurrensutsättning ordnat av avfallsföretag minskar inte invånarnas kostnader

Enligt omfattande undersökningar gällande tömning av leder inte en koncentrerad konkurrensutsättning till lägre priser för invånarna. Innolink Research Oy gjorde en komparativ prisundersökning kommunvis år 2011. I undersökningen deltog både sk. avtalsbaserade och kommuner som av kommunen konkurrensutsatt avfallstransporter. Beträffande ett egna hemshus var årspriserna lite lägre i kommunalt konkurrensutsatta (173,32 € av kommunen konkurrensutsatt/189,62 € avtalsbaserad), men beträffande höghus- och radhusbostadsaktiebolag var resultatet per bostad det motsatta. (95,54 € av kommunen konkurrensutsatta och 88,53 € avtalsbaserad). Då man helt slumpmässigt valde 1 000 svarare på internetpanelen, var de av egna hemshusägare betalda priserna samma i båda system.

Transportföretagen fakturerar kunden, ansvarar för logistiken och betjänar kunden i fråga om av fastighetsinnehavaren ordnade transporten. Så här kan det kommunala avfallshanteringsbolagets förvaltningskostnader hållas låga.

På flera orter har man berättat för kunderna att man sparar upp till 40 % i avfallshanteringskostnader om man byter till av kommunen konkurrensutsatt system. Sådana här sparåtgärder har inte visats vara sant på en enda ort. Orsaker är bl. a. kommunföretagets tung förvaltning, omfattande organisation, förvaltningskostnader för offentliga upphandlingar samt att konkurrensutsättande förorsakar arbete.

2. Invånarna ska ha valmöjlighet – detta försäkrar tjänsternas kvalitet

Flera undersökningar visar att invånarna understöder absolut ett transportsystem som baserar sig på direkta avtal. År 2011 visade den av Innolink Research Oy gjorda nationella undersökningen att 85% av kunder som hade avtalsbaserat system, skulle välja samma system och av kommunen konkurrensutsatta endast 67 % skulle välja samma. Kunderna som hade avtalsbaserat system var mera nöjda med verksamhetens fungerande och flexibilitet än det där kommunen ordnat systemet.

Enligt en undersökning Taloustutkimus gjorde i Norra Österbotten år 2009 ville största delen av de kunder som hade avtalsbaserat system byta till detta då man efter konkurrensutsättandet hade bytit från avtalsbaserad verksamhet till av kommunen ordnat system. Invånarna var missnöjda med rigiditet, att möjlighet till sortering fattas samt prisnivån.

Ändring av transportsystem och byte av entreprenörer mellan anbudstävlingar har lett till stora problem beträffande avfallshanteringens funktionalitet, när nya företag inte har hittat alla kunder, ej heller tömt alla kärl och andra kärl har tömts onödigt ofta.

Ett koncentrerat konkurrensutsättande (som offentlig upphandling) förhindrar hushållen att skaffa en avfallstransporttjänst på önskad nivå. I fråga om koncentrerat konkurrensutsättande kan invånarna eller andra aktörer inte mera välja ett annat system om man är missnöjd med servicen. En bra kundrelation kan upphöra som resultat av en anbudstävling även om ortsborna skulle vilja fortsätta med tjänsten. En invånare är alltså tvungen att nöja sig med den servicekvalitet hon får genom att kommunen väljer aktören.

Offentliga upphandlingar främjar inte konkurrens i detta fall utan de förlamar den redan bra fungerande marknaden.

Den av fastighetsinnehavaren ordnade transportmallen ger en varaktighet till avtalsomgivningen och möjliggör ett riktigt och äkta kund-företag-förhållandet.

3. En koncentrerad konkurrensutsättning leder inte till minskning av miljöutsläpp

Skillnaden mellan utsläpp som transporten orsakar är väldigt liten mellan de två avfallstransportsystem. Ramboll Finland Oy har gjort en undersökning i ärendet i Uleåborg-trakten. Där konstaterades att ändring av av fastighetsägaren ordnat transportsystem till av kommunen ordnat transportsystem skulle minska andelen av ett avfallsslag med endast 0,09% av prestationen i den tunga trafiken. Enligt undersökningen var andelen av avfallstransportprestation i den tunga trafiken 0,62% och av hela transportprestationen endast 0,04%. På basen av dessa beräkningar kan man inte välja transportsystem. I fråga om av fastighetsinnehavaren ordnat transportsystem har transportföretagen planerat rutterna på ett effektivt sätt. Företagen som fungerar med sund förnuft och är lukrativa kör inte i onödan.

Med hjälp av de av fastighetsinnehavare ordnade avfallstransporter kan transportföretag effektivisera sin verksamhet genom att planera rutten. Flera företag använder sig av fordon sk. flerfacks lastare som kan plocka flera avfallsslag på en gång. När det gäller av kommunen ordnade avfallstransporter hämtar man utan undantag avfall avfallsslagvis då man hamnar transportera varje avfallsslag skilt, vilket ökar prestationerna.

4. En koncentrerad konkurrensutsättning har väldigt negativ företagsinverkan

En kommunal konkurrensutsättning är väldigt skadlig för avfallstransportbranschens företagsverksamhet. Om ett företag förlorar i tävlingen, förlorar det också möjligheten att idka företagsverksamhet. Inget företag kan utan arbete vänta 3-5 år på följande anbudstävling och låta lastbilarna stå. Om ett lokalt företag förlorar i tävlingen, förlorar även lokala förare sina arbetsplatser. Kommunen förlorar sina skatteinkomster både från de lokala företagen och arbetstagare.

Enligt vår erfarenhet kan man visa att en koncentrerad konkurrensutsättning leder till koncentrerad marknad och en minskning

på utbudet. Efter några anbudstävlingar finns det en alltför mindre grupp aktörer kvar som erbjuder sina tjänster.

5. Verkan till arbetstagarnas anställnings skydd

Deltagandet i en offentlig konkurrensutsättning leder till en osäkerhet för företagets verksamhet och reflekterar direkt till arbetstagarnas anställnings skydd. Detta hindrar också företaget utveckling. Om företaget förlorar i en anbudstävling måste företaget i värsta fall sluta med sin verksamhet och säga upp alla anställda. De visstidsbundna kontrakt som orsakas av konkurrensutsättning ger osäkerhet åt personalen och ökar den ekonomiska osäkerheten.

6. Miljökrav och tillståndsskyldighet gemensamma för båda system

Att sköta och upprätthålla avfallsregister är viktiga till myndigheterna hörande uppgifter, som avfallshanteringsnämnden sköter. Avfallshanteringsnämndens uppgifter består av att genom avfallsregister övervaka fastigheternas deltagande i avfallshanteringen. Uppgifter till avfallsregistret ska ges till myndigheterna även om avfallstransporten ordnas av fastighetsinnehavaren. Transportföretagen meddelar till avfallsregistret fastigheter, storleken på deras kärl och tömningsintervaller per avfallsslag.

Enligt den nya avfallslagen ska avfallstransportören anshålla tillstånd av NTM-centralen för att ansluta sig till avfallshanteringsregister. Till detta hör också skyldighet att ställa säkerhet. Även miljötillstånd och miljöövervakningens skyldigheter berör på samma sätt båda transportsystem.

Sammanfattning

Finlands Transport och Logistik SKAL rf anser att på området av Pyttis kommun har inte sådana till avfallslagen baserade motiveringar framförts, vilka skulle hindra valet av ett av fastighetsinnehavare ordnat avfallstransportsystem beträffande transport av slam från slamavskiljaren och samlingsbrunnar. På regionen finns omfattande utbud av privata och pålitliga avfallstransportörer på skäliga och icke-diskriminerade villkor.

SKAL anser att ett avtal direkt mellan kunden och företaget möjliggör bäst långvariga kundrelationer och skapar bästa förutsättningar för ett effektivt avfallshanteringssystem. Kommunens, och i detta fall även avfallsnämndens

uppgift är möjliggöra väl fungerande och högklassiga avfallstjänster för
invånare samt att garantera bra verksamhetsförutsättningar för lokala företag.

Högaktningsfullt

Finlands Transport och Logistik SKAL rf

[REDACTED]
Verkställande direktör

[REDACTED]
Sakkunnig